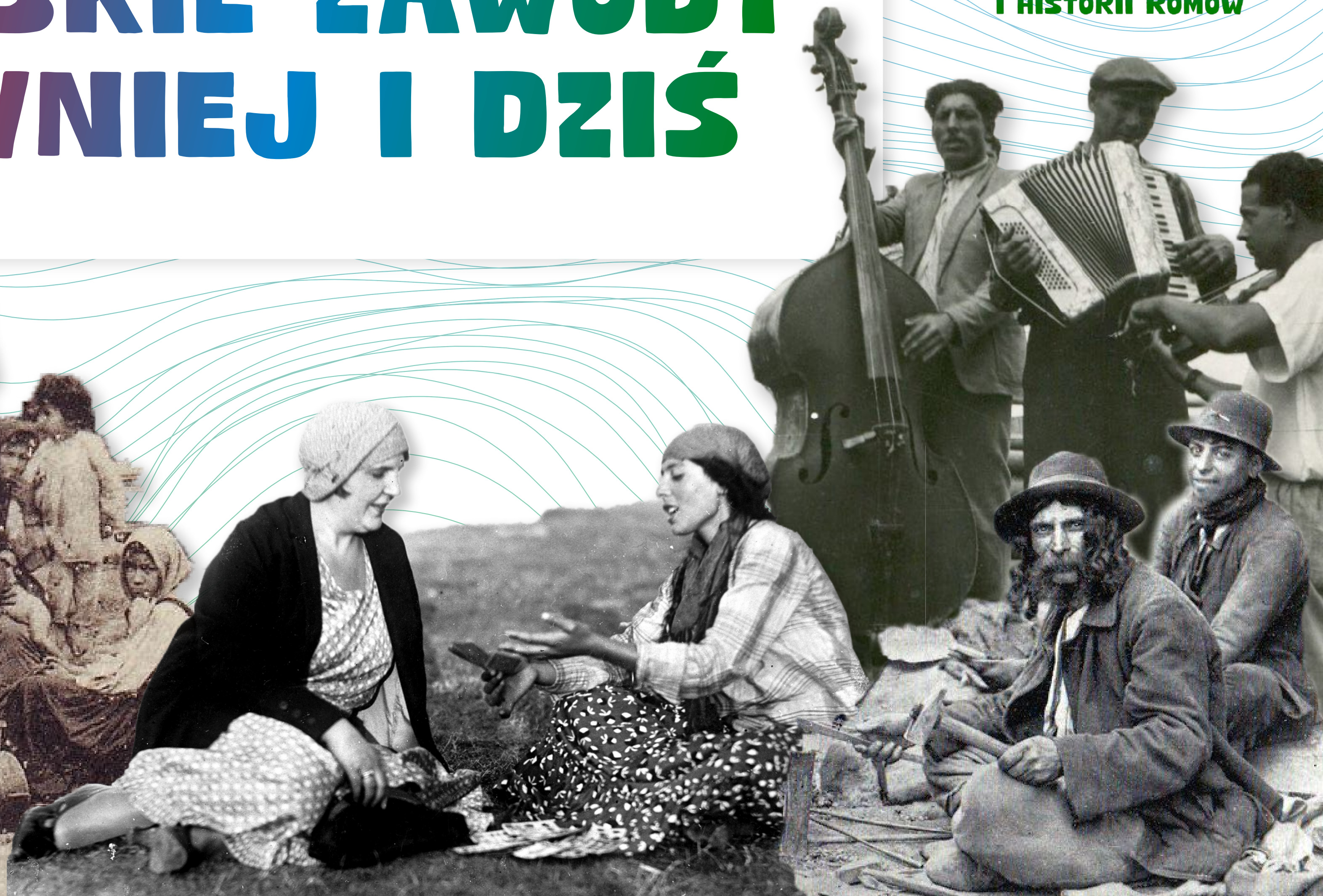
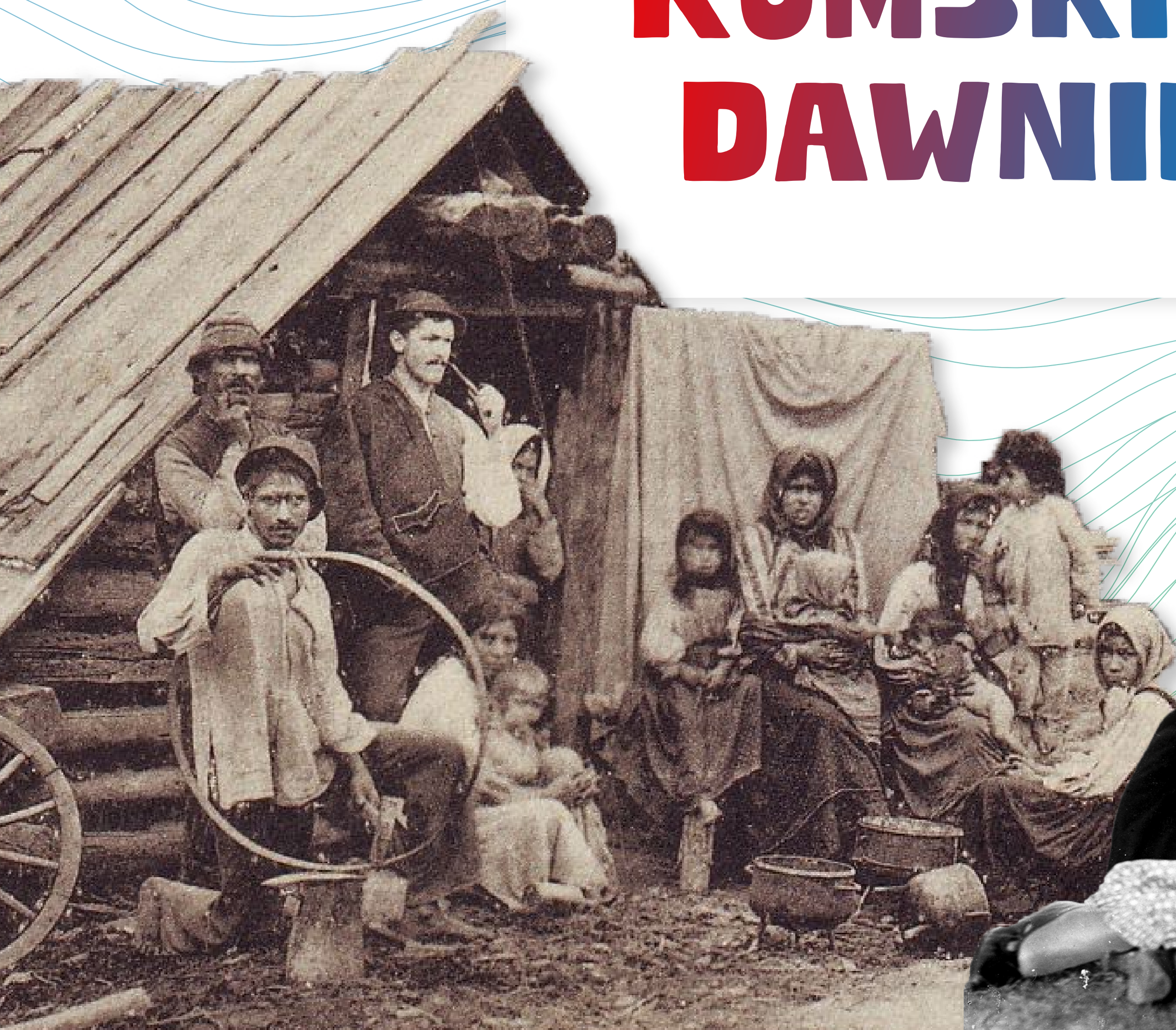

**POROZMAWIAMY
O KULTURZE
I HISTORII ROMÓW**

ROMSKIE ZAWODY DAWNIEJ I DZIŚ

TABOR

**MIASTA
I MIASTECZKA**

**ROMOWIE
CZY CYGANIE**

**KOCZOWNICZY
TRYB ŻYCIA**

**OSIADŁY
TRYB ŻYCIA**

RZEMIEŚLNICY

Rodzina Kełderaszy na wozie, około 1941, dokładne miejsce, czas i autor nieznani
źródło: Muzeum Kultury Romów w Warszawie, www.romuzeum.pl

Wóz typu ostrowskiego na chwilowym postoju, Polska Roma, 1957, autor nieznany
źródło: Muzeum Kultury Romów w Warszawie, www.romuzeum.pl

Tabor romski podczas postoju nad rzeką, 1939, domena publiczna
źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe, www.nac.gov.pl

Grupa Romów przed namiotem w lesie, między 1919 a 1939, domena publiczna
źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe, www.nac.gov.pl

WRÓŻBIARSTWO

MUZYKOWANIE

**HANDEL
KOŃMI**

KOWALSTWO

**JAKIE ZAWODY
WYKONYWALI DAWNIEJ
ROMOWIE?**

HANDEL

KOTLARSTWO

ZIELARSTWO

NIEDŹWIEDNICTWO

ĆWICZENIE: TABOR

AKCJA ZATRZYMANIA TABORÓW

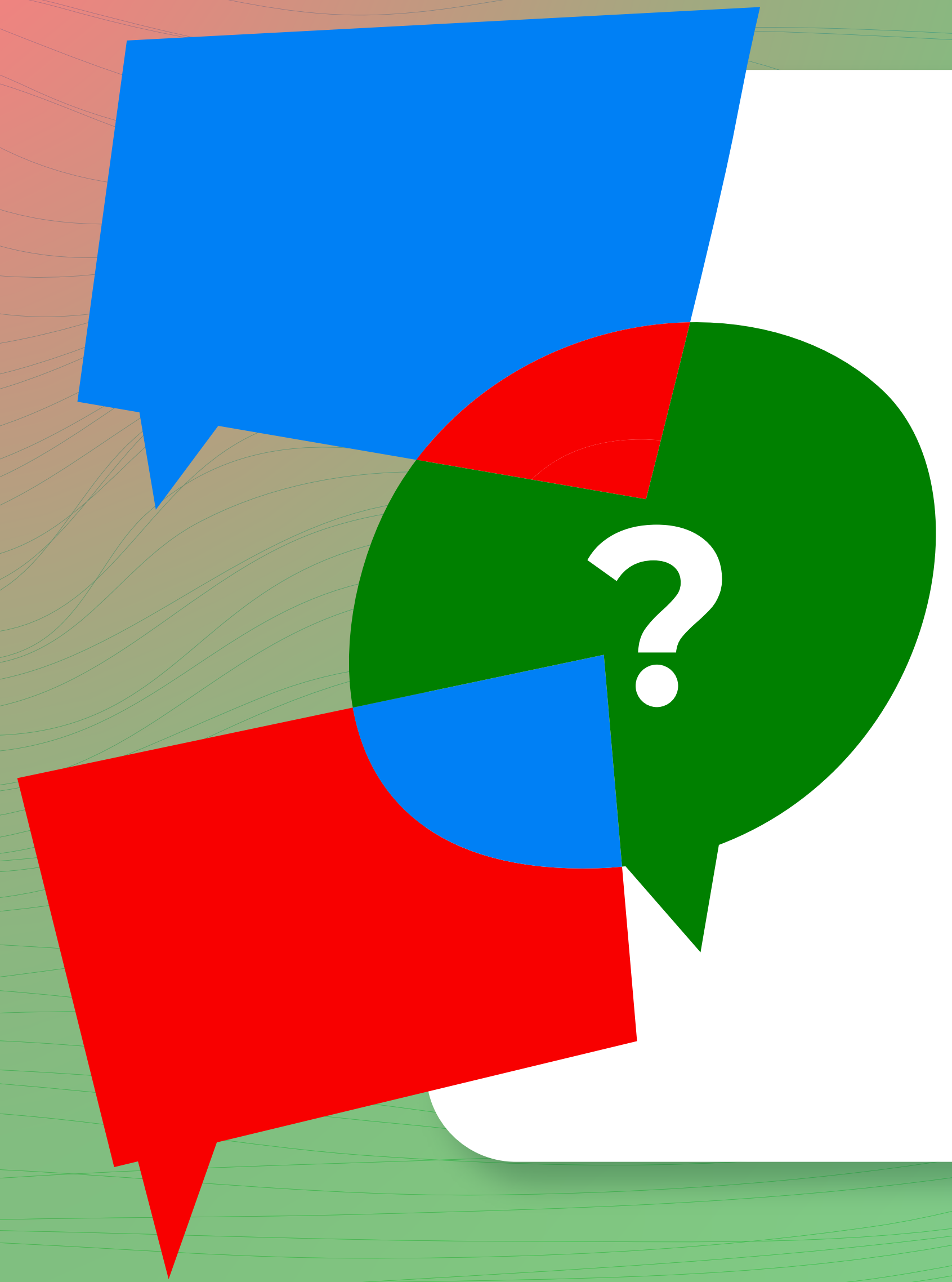
Rysunki z publikacji *Mała ilustrowana encyklopedia historii i kultury Romów*, Radom 2014, autorka: Mirosława Caban.

”

Moja mama, jak dowiedziała się, że jej nie wolno do lasu jechać, to usiadła na podwórzu i ponad dwie godziny płakała. Ona nie zdawała sobie sprawy, jak może żyć, jeżeli ciepło, lato jest, a ona musi w domu siedzieć, ona nie wierzyła, że tak ma być, nie wierzyła, że coś takiego nadejdzie. Nikt nie wierzył, że to nadejdzie.

Wypowiedź polskiego Roma, który był świadkiem akcji zatrzymania taborów.

Za: A. Caban, Koniec wędrówki – specyfika okresu osiedlania wędrownych Romów w Polsce po 1952 roku, „Kultura i Historia” 2010, nr 18

**Czy po przymusowym osiedleniu
Romowie mogli wciąż wykonywać
swoje tradycyjne zawody?**

**Które profesje były nadal
potrzebne, a które nie?**

Muzycy

Handlarze koni

Wróżki

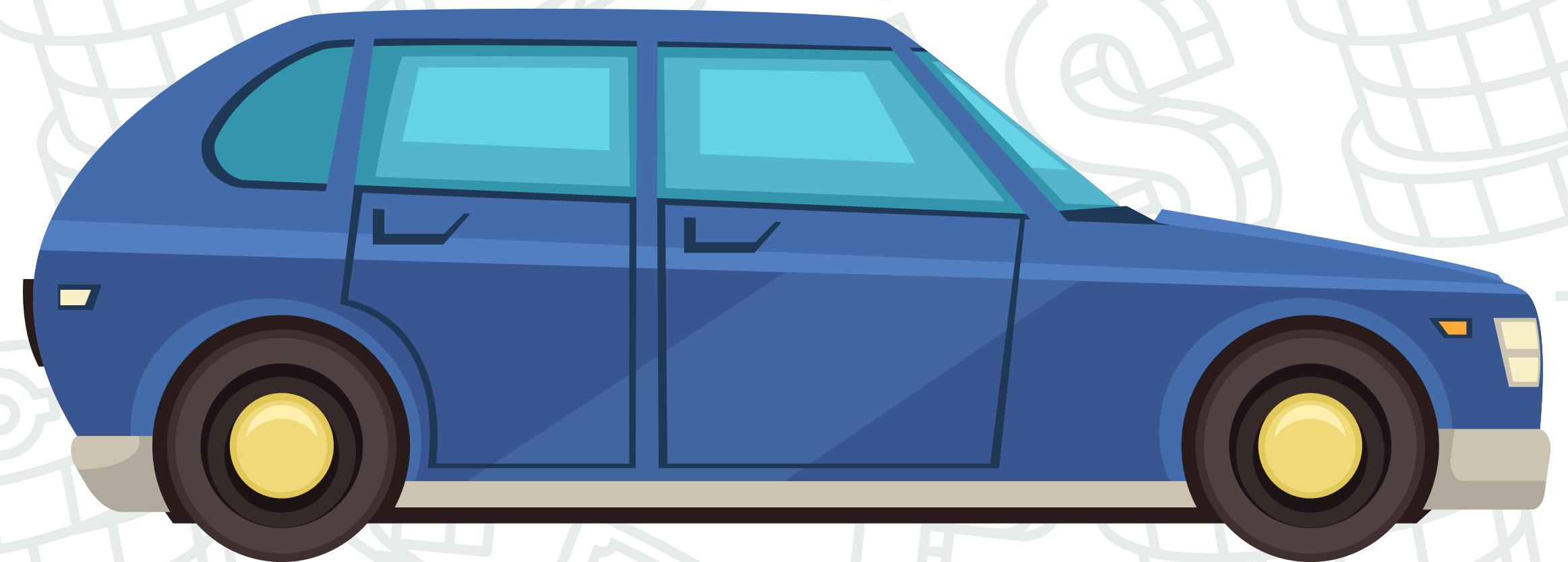
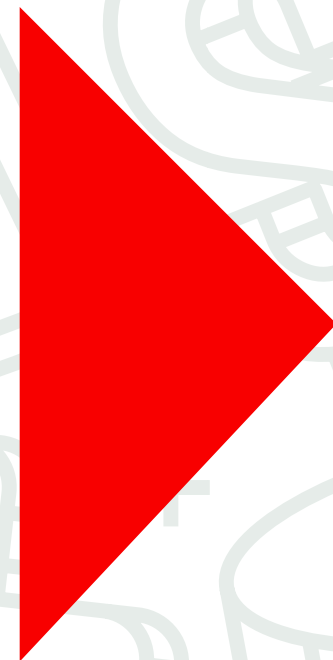
Kotlarze

Zielarki

HANDEL

KIEDYŚ KOŃMI,

OBECNIE NP. SAMOCHODAMI

Wróżka w pracy, Sopot, około 1970, autor zdjęcia nieznany
źródło: Muzeum Kultury Romów w Warszawie, www.romuzeum.pl

**SZTUKA
ZIELARSKA
POWOLI
ZANIKA**

KOTLARZE BYLI POTRZEBNI DO CZASU POJAWIENIA SIĘ NACZYŃ ALUMINIOWYCH, PRODUKOWANYCH W FABRYKACH

Bielenie/cynowanie patelni (Polska Roma –
Andrychów), Kraków, 2014, fot. Andrzej
Grzymała-Kazłowski

źródło: Muzeum Kultury Romów w Warszawie,
www.romuzeum.pl

ROMSCY MUZYCY PO OSIEDLENIU

Dancing w Zakopanem, około 1980, autor zdjęcia nieznany
źródło: Muzeum Kultury Romów w Warszawie, www.romuzeum.pl

ROMSCY MUZYCY PO OSIEDLENIU

Pamiętka znad morza, orkiestra romska na deptaku
(prawdopodobnie Kołobrzeg), ok. 1975, autor zdjęcia nieznany
źródło: Muzeum Kultury Romów w Warszawie, www.romuzeum.pl

ROMSCY MUZYCY PO OSIEDLENIU

Tancerki zespołu Roma Fest na scenie (Romowie Karpaccy, węgierscy), Płock, 2007, fot. Andrzej Grzymała-Kazłowski
źródło: Muzeum Kultury Romów w Warszawie,
www.romuzeum.pl

ROMSCY MUZYCY PO OSIEDLENIU

Bareforytka Roma, warszawscy Romowie w spontanicznym koncercie na Starym Mieście, lipiec 2005, fot. Andrzej Grzymała-Kazłowski
źródło: Muzeum Kultury Romów w Warszawie, www.romuzeum.pl

Jest Polakiem.
Jest Romem.
Jest górnikiem.
Rafał.
Jeden z wielu.

Jedni z wielu

JAKIE ZAWODY WYKONUJĄ ROMOWIE DZISIAJ?

Jest Polką.
Jest Romką.
Jest doktorantką.
Agnieszka.
Jedna z wielu.

POZNAJ AGNIESZKĘ

Jest Polką.
Jest Romką.
Jest nauczycielką.
Ewelina.
Jedna z wielu.

POZNAJ EWELINĘ

ĆWICZENIE: KOŁOROWANKI

PODSUMOWANIE

Czego dowiedzieliście się na zajęciach?

Co Was zaciekawiło?

Prezentacja powstała w ramach projektu „Porozmawiajmy o kulturze i historii Romów”. Projekt „Porozmawiajmy o kulturze i historii Romów” realizowany jest przez Stowarzyszenie „Pracownia Etnograficzna” im. Witolda Dynowskiego. Projekt realizowany przy wsparciu Ambasady U.S.A. w Polsce.

AMBASADA
STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI

This presentation was created as part of the project "Let's talk about Roma culture and history". The project "Let's talk about Roma culture and history" is implemented by the Ethnographic Laboratory Association. The project is supported by the U.S. Embassy in Poland.

This presentation was funded by a grant from the United States Department of State. The opinions, findings and conclusions stated herein are those of the authors and do not necessarily reflect those of the United States Department of State.